

СПОРАЗУМЕНИЕ

Национален съюз на земеделските кооперации в България

и

Федерацията на независимите синдикати от земеделието към КНСБ

Днес, 13.03.....2023 в гр. София, организациите, страни по това споразумение,

Водени от своята отговорност на гарант на конституционното право на сдружаване на гражданите и воля за развитие на социалния диалог и колективното трудово договаряне,

Като споделят общата загриженост за сектора и необходимостта да се спазват социалните стандарти на Общата селскостопанска политика,

Като съзнават комплекса от предизвикателства пред земеделските стопанства и в частност пред земеделските кооперации през новия програмен период,

И като приемат обвързването им с принципите на Европейския социален стълб и в съответствие с чл.55 /1/т.3 от Закона за кооперациите

сключиха настоящото **споразумение**.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Клаузите на споразумението са съобразени с правните норми, залегнали в Конституцията, ратифицираните основни международни актове/документи, Кодекса на труда, Кодекса за социално осигуряване, Закона за кооперациите и третират трудовите и осигурителни отношения на работещите в земеделските кооперации.

Чл.2. С това споразумение страните се задължават да спазват принципите на равнопоставеност и взаимно уважение в духа на конструктивно партньорство, зачитане и съгласуване на интересите на страните и гарантиране на социален мир и социалната сигурност.

Чл.3. Страните обединяват усилия за прилагане и изпълнение на стратегическите цели и приоритети, залегнали в Общата селскостопанска политика в полза на българското земеделие.

Чл.4. Страните обединяват усилия за съвместно участие и постоянен и конструктивен диалог при формирането на механизмите и инструментите на ОСП и прилагането им на национално и регионално ниво, касаещи заетост и доходи, условия на труд, обучение и квалификация като се обединяват и настояват за:

1. Плащанията по ОСП/НСПлан да бъдат съобразени със заетостта във стопанствата. Ще обменят и искат информация, съдействие и контрол при прилагане на социална условност в българското земеделие.
2. Включване на мерки и осигуряване на достъп до професионално обучение, квалификация и преквалификация на работниците в земеделските кооперации, особено в светлината на динамично променящия се пазар на труда и трансформация на сектора през дигиталния и зелен преход.
3. Във връзка със специфичните особености на отрасъла и големия брой трудови злополуки, прилаганите мерки в рамките на ПРСР да бъдат обвързани със Закона за безопасни условия на труд с оглед по-добра защита здравето на работниците и повишаване на безопасността на труда.
4. Съвместно следене и съдействие за въвеждане на строг ефективен публичен контрол върху механизмите при разпределението на финансовите средства от европейските фондове.

Чл.5. Настоящото споразумение урежда трудовите, осигурителните и социалните отношения, които не са регламентирани с повелителните разпоредби на КТ и

действащите подзаконовни нормативни актове, свързани с него, с цел поддържане, развитие и взаимно зачитане на интересите на страните и за добронамерено решение на проблемите в дух на социален мир и диалог.

/1/ Споразумението урежда отношенията между страните, свързани с: трудова заетост, квалификация и обучение; работно време, почивки и отпуски; трудови възнаграждения и обезщетения; здравословни и безопасни условия на труд; социално-битово обслужване; взаимоотношения между страните и условия за синдикална дейност.

/2/. Постигнатите договорености са минимална база за сключване на споразумения или колективни трудови договори в земеделските кооперации в рамките на делегираните правомощия на ръководителите на тези структури.

Чл.6. Колективните трудови договори и споразумения, сключени на ниво кооперация /по смисъла на т.2 от параграф 1 от Допълнителните разпоредби на КТ, не може да съдържат клаузи, които са по-неблагоприятни за работниците и служителите от установените в закона и настоящото споразумение.

Чл.7. Страните се договарят при изготвяне на документи, свързани с трудовия процес - правилници, наредби, списъци и др., които се отнасят до трудовите и социално-осигурителните отношения, касаещи кооперацията, да ги обсъждат съвместно, съгл. чл.37 от КТ. В работата на УС на кооперацията да участва представител на синдикатите.

II. ТРУДОВА ЗАЕТОСТ

Чл.8. Съгласно чл.2/4/ от Закона за кооперациите, трудовите отношения, здравето и социалното осигуряване на работниците в кооперациите се урежда в съответствие с трудовото, здравето и социалното законодателство.

Чл.9. Страните се споразумява, в случаите, когато се предвиждат мерки, касаещи пряко състоянието на заетостта и предложения за нейното реструктуриране работодателят да предостави своевременно и достоверна информация за икономическото и финансово състояние на земеделската кооперация, което е от значение за трудовите права и задължения на работниците и служителите.

Чл.10 За **сезонна работа** се наемат утвърдени работници, които ежегодно се включват в кампанията: всички клаузи от настоящия договор за членове на СО се прилагат и за тях до тяхното освобождаване и изпращане на трудовата борса след консултации на работодатели и синдикати. При добро финансово състояние на кооперацията сезонните работници наети на срочен трудов договор са не повече от 10-15% (което е съобразено с ИЗП на стопанството, размера на вложения труд, икономическия размер на стопанството, земеделската продукция).

Чл.11. Страните се споразумяват да търсят възможности за повишаване на квалификацията на работниците и служителите на национално и регионално ниво при прилагането на механизмите на общата селскостопанска политика както и на други действащи програми, свързани с повишаване капацитета и инвестиции в човешките ресурси.

III. РАБОТНО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИ, ОТПУСКИ

Чл.12. Земеделските кооперации като правило работят на петдневна работна седмица, а в усилените кампании – по разработени и приети от УС условия и ред, съобразени със Кодекса на труда.

Чл.13 Основният платен годишен отпуск, който се дължи на всеки работник, придобил 8 месеца трудов стаж е не по-малко от 22 работни дни.

/1/За работа при специфични условия и рискове за живота и здравето на работещите в земеделската производствена структура се полагат не по-малко от 6 работни дни допълнителен годишен отпуск съгл. чл.156, ал.1, т.1 от КТ.

/2/ За работа при ненормиран работен ден, установен съгл. чл.139а от КТ се полагат допълнителен платен годишен отпуск не по-малко от 6 работни дни, съгл. чл.156, ал.1, т.2. Списъците на работниците и служителите, които работят на ненормиран работен ден се определят от работодателя.

/3/Платеният годишен отпуск се изчислява и заплаща по реда на чл. 177, ал. 1 от КТ.

Чл.14. При ползване на отпуск за изпълнение на граждански и обществени задължения по чл.157, т.1-3 от КТ се заплащат в размер, определен по реда на чл.177 от КТ, както следва:

1. при встъпване в брак – 2 работни дни;
2. при кръводаряване – за деня на прегледа и кръводаряването, както и един ден след него;
3. при смърт на родител, дете, съпруг, брат, сестра или родител на другия съпруг, както и други роднини по права линия до втора степен – 2 работни дни.

Чл.15. Работничка или служителка с 2 живи деца до 18-годишна възраст има право на 2 работни дни, а работничка или служителка с 3 или повече живи деца до 18-годишна възраст – на 4 работни дни платен отпуск за всяка календарна година.

IV. ТРУДОВИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ТРУДОВИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ.

Чл.16. Прилаганите форми, системи и равнище на заплащане на труда в земеделските кооперации се прилагат и утвърждават от Общото събрание на кооперацията.

Чл.17. Размерът на тарифните ставки, повременното възнаграждение и акордните разценки се определят в рамките на средствата за трудово възнаграждение.

Чл.18. Страните се споразумява да постигат ежегоден ръст от 10% на заплащането на труда в земеделските кооперации след договарянето на минималната работна заплата за отрасъла с другите представителни работодателски организации в съответствие с Директива ЕС 2022/2041 за адекватните минимални заплати.

Чл.19./1/ Страните се договарят за следните допълнителни възнаграждения:

/2/ За продължителна работа на работниците и служителите се заплаща 1% върху индивидуалната основна месечна заплата за всяка година трудов стаж.

/3/ За всеки отработен час нощен труд – от 1,50 - 2,00 лева.

/4/ Освен задължителните допълнителни възнаграждения, съгласно нормативните разпоредби, страните могат да договарят и други допълнителни възнаграждения, специфични за земеделската кооперация и наличните финансови средства.

Чл.20. Земеделската кооперация дължи обезщетение на работниците и служителите в размер на brutното им трудово възнаграждение при прекратяване на трудовия договор по чл. 328, ал.1, т.1, 2, 3, 4, 7, 8 от КТ за времето, през което са останали без работа, но за не по-малко от два месеца.

Чл.21./1/ Във връзка с чл. 222, ал. 3 и чл. 228, ал. 2 от КТ, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанието за прекратяването, работодателят изплаща обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от три месеца, а ако е придобил при същия работодател или същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години – обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за срок от 7 месеца.

(2) Обезщетенията в ал.1 се прилагат и при прекратяване на трудовото правоотношение с работник или служител, който отговаря на условията за отпускане на пенсия и възраст в намален размер по чл.68 а от Кодекса за социално осигуряване.

Чл.22. За работа при един и същ работодател се счита трудовия стаж, придобит в една и съща по отношение на изпълняваните основни функции и задачи организация или предприятие, независимо от осъществените преобразувания, сливане, закриване и откриване или разделяне на организациите и звената от отрасъла.

V. БЕЗОПАСНИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл.23. Осигуряването на безопасни и здравословни условия на труд е задължение на работодателя, а служителите и работниците носят отговорност при неспазване на установените правила за безопасен труд

Чл.24. Всички средства, които пострадалият при трудова злополука е изразходвал за възстановяване на здравето, се възстановяват от работодателя.

Чл.25./1/ Работодателят осигурява периодичен контрол и измервания на параметрите на работната среда, както и наблюдение на трудовия травматизъм.

/2/ Работодателят анализира периодично причините за трудовия травматизъм и професионална заболяемост и предприема мерки за отстраняването им в съответствие със закона.

Чл.26. Всички работници и служители подлежат на задължителни ежегодни профилактични медицински прегледи, които се извършват за сметка на работодателя.

Чл.27. След предварителни консултации с представителите на синдикалните организации и с комитета/групата по условия на труд, работодателят осигурява безплатно специално работно облекло и лични предпазни средства на работници и служители по утвърден списък и според длъжностната им характеристика, съгласно Наредба № 3 от 19.04.2001г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работниците при използване на лични предпазни средства на работното място и Наредба за безплатно работно облекло, ДВ, бр.9/28. 20.01.2011 и чл. 42 /1/.

Чл.28. Работодателят застрахова работниците и служителите с рискови професии със застраховка "Живот и злополука". Размерът на застраховката по професии и застрахователни събития се определя в КТД на структурните звена.

VI. СОЦИАЛНА И СИНДИКАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл.28. Земеделските кооперации осигуряват средства за социални мероприятия, не по-малко от 10%. В КТД в земеделската кооперация могат да договорят конкретни социални клаузи в зависимост от потребностите на колектива и възможностите на кооперацията, включително Ваучери или продукцията в натура.

Чл.29. Разпределението и разходването на средствата за социална дейност се приемат на Общо събрание на кооперацията.

Чл.30. Синдикалните организации съдействат и активно подпомагат ръководствата на земеделските кооперации пред събрания на кооператорите при разглеждане на социално-икономическите въпроси на работещите в ЗК.

Чл.31. На представителите на синдикатите се осигурява право и достъп на работните места в кооперацията за провеждане на срещи и събрания.

Чл.32./1/ На представителите на синдикалните организации се осигурява право на достъп до всички работни места.

/2/ На синдикалните представители се осигурява достъп до информацията, предмет на договореностите в настоящия КТД, съгл. чл.46, ал.2 от КТ.

Чл.33. /1/ Работодателят **не може** с действията или бездействието си да ограничава синдикалното сдружаване, синдикалната дейност или да оказва натиск върху синдикалните членове в реализацията на техните права.

Чл.34. В съответствие с чл.159 и чл. 161 от КТ работодателят осигурява платен служебен отпуск на членовете на синдикалната организация за участие в синдикални мероприятия. На ръководството на синдикалната организация осигурява и необходимите средства за командировка.

VII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.35. Преговори за изменения и допълнения на този договор започват при поискване на една от страните в срок не по-дълъг от 15 дни след получаване на писмено предложение.

Чл.36. До приключване на преговорите и подписване на исканите изменения и допълнения, се прилагат клаузите на настоящия договор.

Чл.37. Страните се споразумяха, браншовото споразумение влиза в сила от датата на неговото подписване.

Срокът на неговото действие е 2 години.

Чл.38. Страните се задължават да запознаят своите членове със съдържанието на това рамково споразумение.

Чл.39. Страните по това споразумение се споразумяват в седемдневен срок след неговото подписване да заявят вписването му пред ИА – ГИТ.

Чл.40. Страните се споразумяха, при невъзможност от сключване на КТД в земеделските кооперации, да се прилага Договор за асоциирано членство към ФНСЗ за сътрудничество, експертна помощ и солидарна подкрепа.

Чл.41. Споразумението за работниците и служителите в земеделските кооперации е подписано в 3 екземпляра – по един за всяка от страните и един за ИА – ГИТ.

Ф Н С З към КНСБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

В. Васильонова

Н С З К Б
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Н. Момчилов

